

Sluttrapport fra
Bergen Hørselslag, tidligere Bergen lag av Hørselhemmedes Landsforbund.
Prosjektrapport til Helse- og Rehabilitering.

Nå er prosjektet i havn. Vi har alle gjort det vi kunne for at ideen med kursene skulle bli best mulig vellykket.

Jeg vil som prosjektleder få takke først og fremst deltagerne på kursene som bidro med egne tanker og opplevelser. Her er mange enkelt personer som skulle vært trukket frem, men jeg håper at alle forstår at de var like viktig. Jeg vil også takke hoteller og betjeningen som hjalp og tilrettela kursene for oss.

Jeg vil videre takke Vestlandets Kompetansesenter for hjelp og støtte med rådgiving og hjelp til å skaffe gode foredragsholdere. De har vært med fra begynnelsen til slutt.

Vil også takk Hørselhemmedes Landsforbund for all hjelp, både med utforming av søknader og valg av foredragsholdere.

Videre vil eg takke Helse og Rehabilitering for midlene vi fikk fra dem. Uten den ville vi ikke kunne hatt disse kursene.

Til slutt vil jeg takke de andre i prosjektgruppen. Det er Bjørg Horvei, leder i Bergen Hørselslag. Thorbjørn Thorsen, sekretær i Bergen Hørselslag og Tordis Heimsvik, kasserer i Bergen Hørselslag. Jeg mener vi har samarbeidet veldig fint, inspirert og støttet hverandre.

Reidar Breistein
Prosjektleder

Kap. 1

Bakgrunn for prosjektet. Målsetning:

Fra ide til rapport.

Det er mange fordommer/ myter i samfunnet om hørselshemmede/ døve. Ikke bare blant de hørende, men også blant oss hørselshemmede/ døve selv. Mange hørselshemmede/ døve sliter i hverdagen med å takle sitt handikap. Ikke bare de, men også familien. Det er liten tilgang til informasjon om hvor man kan få hjelp eller noen å snakke om problemene. Både om tekniske hjelpemidler og om det å takle hverdagen. Misforståelser p.g.a. hørselstap fører ofte til misforståelser og konflikter. Ikke bare i familien men også på arbeidsplasser og ellers i hverdagen. Mange velger da å trekke seg da tilbake og isolerer seg. Noe som igjen kan føre til depresjoner og psykiske problemer. Mange opplever skilsmisser og at familien blir splittet p.g.a. at de ikke får faglig hjelp når problemer oppstår. Det å få informasjon om alternative kommunikasjonsmetoder/ opplæring og behandlingstilbud for plager som henger sammen med hørselstapet er mangelfullt. Man kan si at støtteapparatet ikke er godt nok utbygget, i hvert fall her i Hordaland.

Målsetning:

Vi hadde som formål å gi flest mulig deltagere en bedre forståelse, ikke bare for sitt eget, men også andres, hørselstap. Diskutere og se på hvordan en selv og omverden ser på oss som hørselshemmede. Bearbeide fordommer, ikke bare hos andre, men og hos en selv. Se om det var noe vi kunne gjøre for fremme forståelsen i samfunnet for våre behov og problemer.

Andre viktige ting vi ville informere om var alternative kommunikasjonsmetoder, støttegrupper og hvordan takle hverdagen for den hørselshemmede og ikke minst for de pårørende.

Vi ville også trekke frem bivirkninger med hørselstapet, og informere om hjelpeapparatet som eksisterer og hvor de kan få hjelp.

Vi ville at deltagerene skulle se at de ikke var alene om problemene og sammen prøve å finne ut hvordan vi best mulig kan takle hverdagen.

Informere om støttegrupper, rettigheter, behandlingsopplegg, alternative kommunikasjonsmetoder osv. Men også prøve å få hver enkelt til å finne nye venner og kontakter.

Vi ønsket og å spre informasjon om hva de forskjellige organisasjonene gjør for å hjelpe sine medlemmer. Hvilken kurs, møter og støtteapparat som er tilgjengelig.

Gjennomføring/ metode:

Det har vært et stort behov for de forskjellige organisasjonene til å få kontakt med hørselshemmet/ døve i Bergen for å informere om rettigheter og tilbud rettet mot dem. De hørselhemmede/ døve har selv problemer med å få vite hvor de skal gå for å få hjelp og informasjon.

Da vi søkte om midler fikk vi god hjelp fra Steinar Birkeland i Hørselhemmedes Landsforbund til å utforme søknaden til Helse og Rehabilitering. Vi ble veldig glad da vi fikk et positivt svar på søknaden vår.

Vi tok med en gang kontakt med Vestlandets Kompetansesenter, som også hadde vært behjelpelig med søknaden. Sammen med dem hadde prosjektgruppen 5 møter for å diskutere opplegget. Vi var enig om at det måtte være de Hørselhemmedes egne behov som skulle taes opp. Problemet var bare at behovene er så store. Hørselshemming er et skjult handikap og mange velger å holde problemene for seg selv. Vi valgte derfor å fokusere på det følelsmessige og praktiske problemer med hørselstap. Både for den hørselshemmede selv og pårørende.

Vi valgte må slå sammen 2 vårkurs, av 2 grunner. Først og fremst ville vi at Sterkt hørselhemmede/døve og hørselhemmede skulle komme sammen i sos. samvær for å bli kjent med hverandre. Slik håpet vi at vi kunne oppnå en bedre forståelse for hverandres problemer og livssituasjon. Det var heller ikke god tid å planlegge/ tilrettelegge 2 adskilte kurs på våren. Vi valgte å ha dette kurset som et samarbeids kurs sammen med Sterkt hørselhemmede/ Døvblitte, Hørselhemmedes Landsforbund ,Hordaland og Døvblittseksjonen , Norges Døveforbund ,Bergen .

Siste kurset la vi til høsten.

Vi valgte å ha skrivefolk og teleslynge på alle kursene.

Skrivefolk er et viktig kommunikasjonsmiddel for Sterkt hørselhemmede/ døvblitte. Alt som blir sagt fra talestol/ foredragsholder blir skrevet og prosjektert på skjerm/ tavle. Dermed kan alle kan lese hva som blir sagt. Dette er et kommunikasjons hjelpemiddel som flest mulig hørselslag bør ta i bruk.

Vi valgte også å starte alle kursene med at deltagerne ga en kort presentasjon av seg selv. Dette for at vi skulle bli best mulig kjent med hverandre.

Første kurset holdt vi på Brekkestranden Fjordhotell, Brekke. Der samlet vi sterkt hørselhemmede/ døvblitte og ”vanlige” hørselhemmede. Vi hadde flere, fine foredrag om det å miste og takle hørselstap. Vi tok også opp forskjellige former for kommunikasjons hjelpemidler. Men først og fremst var det sosiale det viktigste for å bearbeide forståelsen og godtagelse av ens eget og andres handikap. Vi brukte litt tid på felles samvær og fikk forståelse for at alle hadde satt pris på samværet og kursets innhold.

Se vedlegg 1.

Vi fikk også prøvd ut et nytt kommunikasjonsmiddel på bussen frem og tilbake til kursstedet. Vi fikk montert en datamaskin (bærbar PC, innkjøpt av midler fra Tordis og Fritz C. Riebers Legat) i bussen og koblet den til 2 skjermer, foran og bak i bussen. Dermed kunne de 2 skrivetolkene som var med, skrive viktig informasjon eller andre opplysninger underveis. Dette er senere også benyttet på andre turer som vi har tatt med Sterkt tunghørte/døvblitte.

Det andre kurset holdt vi på Bergen Airport hotel 12-14 okt.2001 . Dette valgte vi av forskjellige årsaker. Bl.a. er det vanskelig å få med foredragsholdere på kurs som er langt vekk fra sentrum. Og de fleste deltagerne var eldre og en lengre busstur er slitsomt. Også økonomien spilte inn. Kurset tok for seg emner som munnavlesing, tegn som støtte(TSS),tekniske hjelpemidler, lydlære, hvor en kan få informasjon/ hjelp, avspenning og info om den nye videoen i TSS.

Se vedlegg 2.

Det viste seg at vi hadde et overskudd på nærmere 30 000 kr. da vi foretok regnskap. Vi søkte da om å få forlenge prosjektet og fikk dette godtatt.

Vi hadde så et kurs på vårparten, igjen på Bergen Airport hotel. Vi hadde ikke så mye penger igjen, så vi valgte å ha dette kurset over 2 dager. Pengene begrenset dessverre antall deltagere. Dette kurset var rettet mot Tinnitus rammede. En meget utbredt lidelse blant hørselshemmede. Det var mange som ville være med, men vi hadde som sagt begrensede midler og måtte si nei til mange.

Vi fikk Asle Hedemark fra Hørselshemmedes Landsforbund sitt Tinnitus utvalg til å komme å ha foredraget. Han greide alene å holde forsamlingen fengst med et intressant og givende foredrag over 2 dager.

Se vedlegg 3.

Kap. 3.

Resultater og vurderinger:

Vi har på alle kursene hatt skriftlig evalueringsskjemaer. Her har vi gitt deltagerne mulighet til å komme med ris og ros eller egne meninger om kursene. Men både de skriftlige og muntlige tilbake meldinger har bare vært stort sett bare positive. Det har vært noen kommentarer om tilgangen på hotellene for rullestoler osv. Men det faglige og det sosiale har bare blitt godt mottatt.

Vi har også fått mange forslag til temaer som skulle vært tatt opp. Desverre har vi ikke midler til flere kurs, men kanskje vi søker om midler i fremtiden? Behovet er der iallfall.

Evalueringene og tilbakemeldingene viser at vi har greid å gi deltagerne litt av det de søkte. Vi ser at de kommer på møtene som vi har i lokallagene. Vi ser at de kommer på kurs som vi arrangerer i TSS. Studieringer. Vi ser at de er mer bevist sin egen livssituasjon og søker faglig og ikke minst likemannskontakt.

Mange av deltagerne har også begynt å bruke skrivetolk. Og har og tatt dette med til sin lokallag. Vi håper at lokalagen vil ta i bruk skrivetolker på flest mulig møter. Til foredragsholdere vil jeg si.” Har du et budskap du synes er viktig nok, så har du og tid til å gi deg litt tid slik at skrivetolkene kan følge foredraget! Da når ditt budskap alle som har interesse av det.” Vi håper at disse kursene har vært med på hjelpe noen til å takle hverdagen bedre. Og da tenker vi selvsagt også på de pårørende.

Vi ser at mange av de pårørende nå deltar på møter og kurs, ikke minst TSS kurs. De har fått mer forståelse for de hørselshemmedes problemer og ser behovet/ mulighetene til å møte hverandre på halvveien.

Kap. 4

Oppsummering:

Kursene har gitt deltagerne og ikke minst prosjektgruppen masse informasjon, erfaring, lærdom og mange nye venner. Vi har fått bedre forståelse for hverandre og dette gjenspeiler seg i at mange av deltagerne kommer på hverandres kurs og møter. Mange har også sagt at de har fått det bedre med seg selv og innad i familien.

Vi vil alle jobbe videre for å spre informasjon om hva hørselhemmede/ døve står for. Vi ser behovet for å ta i bruk media for å informere om hva vi står for. Dette kan føre til mer åpenhet og forståelse om hørselsproblemet.

Til slutt vil vi bare takke Hørselshemmedes Landsforbund og Helse og Rehabilitering igjen for at de var med oss for å få istand disse kursene.